

[Socialministeren]

kvensen er endnu højere for enlige forsørgere. Denne udvikling har på mange måder været positiv. For samfundet gennem væksten i produktionen og forbedring af beskæftigelsesgrundlaget. For kvinderne gennem en øget ligestilling og i forbedringer af deres økonomiske selvstændighed. For familien gennem forbedring af de materielle levevilkår. Men forældrenes arbejdsdag er meget lang, og der er på hverdage kun lidt tid til samvær mellem forældre og børn. Forældrenes tilknytning til arbejdsmarkedet er på én gang deres vigtigste forudsætning for at forsørge deres børn og samtidig den væsentligste hindring for, at de kan få den tid til samvær med deres børn, der kan sikre børnenes sociale kontakter og udvikling.

Kommissionen mener, at der bør ske en nedsættelse af den daglige arbejdstid til 6 timer om dagen for alle – ikke kun for småbørnsforældre – uden lønafkorting. Men kommissionen mener ikke, at der for øjeblikket er baggrund for at gennemføre et sådant forslag, selv om det har den klare fordel, at det sikrer voksne og børn mere tid sammen, at ligestillingen styrkes, og at småbørnsforældrenes sårbarhed på arbejdsmarkedet mindskes, fordi det ikke kun er deres arbejdstid, der bliver nedsat. Kommissionen har derfor overvejet muligheden for en arbejdsnedsættelse alene for småbørnsforældre og foreslår, at alle heltidsarbejdende forældre, der har børn i alderen op til og med 8 år, skal have ret til at nedsætte deres daglige arbejdstid til 6 timer. Retten til nedsat arbejdstid skal sikres gennem lovgivning, fordi arbejdsmarkedets parter ikke i de hidtidige overenskomstforhandlinger har taget tilstrækkeligt hensyn til børnefamiliernes særlige behov. Flertallet foreslår, at der i et vist omfang skal gives økonomisk kompensation for tabt arbejdsfortjeneste i forbindelse med nedsættelsen af den daglige arbejdstid. Bl. a. således, at de indtægtsmæssigt dårligst stillede børnefamilier og familier med en enlig forsøger modtager en kompensation svarende til dagpenge maksimum.

Regeringen er enig i, at der er et væsentligt behov for at sikre børn og forældre mere tid sammen i det daglige, og at en nedsættelse af den daglige arbejdstid er en forudsætning herfor. Nedsættelsen skal spredes over alle ugens arbejdsdage – og ikke samles f. eks. fredag eller fredag eftermiddag. Det er

regeringens opfattelse, at dette spørgsmål overhovedet er det mest påtrængende i en børnepolitisk sammenhæng, og at forbedringer på dette område er et afgørende led i at forbedre børns opvækstvilkår. Regeringen er enig med kommissionen i, at arbejdsmarkedet er den vigtigste af de mange enkeltfaktorer, der er med til at sætte rammer for børnenes samlede opvækstvilkår.

Spørgsmålet om arbejdstiden er ganske vist et overenskomstanliggende og klares normalt af parterne på arbejdsmarkedet, men børnekommissionen fremhæver i sin begrundelse for at lovgive på området, at arbejdsmarkedets parter ikke har taget nok hensyn til børnefamiliernes problemer. Der er i den seneste tid foregået en række overvejelser i den arbejdsmarkedspolitiske debat om arbejdstidens placering ved de næste overenskomstforhandlinger. Regeringen håber på den baggrund, at parterne selv kan bidrage med løsninger, der i højere grad tager hensyn til børnefamiliernes problemer. Men arbejdstidsproblemet kan ikke udskydes i flere år. Behovet for en kortere arbejdsdag er markant i mange børnefamilier. Regeringen vil efter forhandlinger med arbejdsmarkedets parter fremlægge en vurdering af de muligheder, der ligger i en nedsættelse af arbejdstiden og en bedre fordeling af arbejdet. I denne sammenhæng vil hensynet til børnefamiliernes arbejdstid indgå med betydelig vægt – herunder også børnekommissionens forslag om forsøgsordninger.

Om barselorlov m.v.

En anden konflikt mellem forældrenes erhvervsdeltagelse og hensynet til børnene er den utilstrækkelige barselorlovsordning, de manglende orlovsordninger i barnets første leveår og de stærkt begrænsede muligheder for at tage fri for at passe et sygt barn. Disse problemer blev behandlet i den betænkning, der blev afgivet i 1978 af fællesudvalget mellem ligestillingsrådet og børnekommissionen (846:1978).

Nogle af de forhold, som børnekommissionen pegede på, blev i juni 1980 gennemført som første fase af barselhvileordningen. De væsentligste ændringer i forhold til den tidligere lovgivning er adgangen til dagpenge i en graviditetsorlov på fire uger før fødslen, at moderen får ret til dagpenge i en barselor-